

31. децембар 2018. године

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ ЗА 2018
ГОДИНУ**

31. децембар 2018. године

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

ЈКП за водовод и канализацију „Наиссус“ Ниш, основано је као акционарско друштво 1937. године, ради снабдевања града водом. Након другог светског рата постаје државно предузеће и послује као Водовод града Ниша са истим циљевима и задацима све до 1976. године. Ступањем на снагу Закона о удруженом раду трансформише се у Радну организацију. Последња трансформација предузећа извршена је 10.03.1990. године ступањем на снагу Закона о Јавним предузећима.

Данас предузеће послује под називом Јавно комунално предузеће за водовод и канализацију „Наиссус“-Ниш, са седиштем у Нишу, ул. Кнегиње Љубице 1/1.

Предузеће је регистровано код Привредног суда у Нишу под решењем бр. П/1-1960/02.

Предузеће је у складу са Законом о рачуноводству и ревизији разврстано у средње правно лице.

Основна делатност предузећа је производња и дистрибуција воде и одвођење отпадних вода:

Шифра основне делатности: 3600

Матични број предузећа: 7211856

ПИБ: 100667004

Поред основне делатности, предузеће је опремљено и за обављање неких споредних делатности, које су у функцији основне делатности, као што су:

- Одржавање и изградња водоводне и канализационе мреже
- Пројектовање објеката за водоснабдевање и каналисање
- Испитивање квалитета пијаће и сирове воде и отпадних вода
- Баждарење и замена водомера
- Одржавање објеката за водоснабдевање и каналисање

31. децембар 2018. године

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Основне рачуноводствене политике примењене за састављање ових финансијских извештаја наведене су у даљем тексту. Ове политике су конзистентно примењене на све приказане године, осим ако није другачије назначено.

2.1. Основе за састављање финансијских извештаја

Правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, приказивање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству (у даљем тексту „Закон“, „Сл.гласник РС“ бр. 62/2013). ЈКП Наиссус као средње правно лице, у обавези је да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања („МСФИ“), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (Оквир). Међународне рачуноводствене стандарде (МРС), Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда (ИФРИЦ), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрене од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (Одбор), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Измене МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора и Комитета у периоду до 01. јануара 2009. године, званично су усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије од 05. октобра 2010. године (Сл.гласник РС“ бр. 77/2010). Решењем Министра финансија Републике Србије од 13. марта 2014. године утврђен је превод Концептуалног оквира за финансијско извештавање (Концептуални оквир, усвојен од стране Одбора у септембру 2010. године, који замењује Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја) и основних текстова МРС и МСФИ (Решење о утврђивању превода Концептуалног оквира за финансијско извештавање и основних текстова Међународних рачуноводствених стандарда, односно Међународних стандарда финансијског извештавања, „Службени гласник РС“ бр. 35/2014) који обухвата измене МРС, као и нове МСФИ и одговарајућа тумачења. На основу наведеног Решења о утврђивању превода обелодањени Концептуални оквир, МРС и МСФИ који су преведени, у примени су од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2014. Године. Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у текућем периоду на основу Решења о утврђивању превода обелодањени су у напомени 2.1 (а). Објављени стандарди и тумачења који још увек нису постали ефективни, обелодањени су у напомени 2.1 (б).

31. децембар 2018. године

2.1. (а) Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у текућем периоду, укључујући и преводе који су ступили на снагу на основу Решења Министарства

Следећи стандарди, измене стандарда и тумачења су ступила на снагу у текућем периоду, за пословну годину која се завршава 31. децембра 2018. године:

- Измене МСФИ 7 „Финансијски инструменти: „Обелодањивања“ – Измене којима се побољшавају обелодањивања фер вредности и ризика ликвидности (ревидиран март 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године);
- Измене МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“- Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ. Измене се односе на средства у индустрији нафте и гаса и утврђивање да ли уговори садрже лизинг (ревидиран јула 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године)
- Измене различитих стандарда и тумачења резултата су Пројекти годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 36 ,МРС 39, ИФРИЦ 16 првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (измене стандарда ступања на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године, а измена ИФРИЦ на дан или након 1. јула 2009. године);
- Измене МРС 38 „Нематеријална имовина“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године
- Измене МСФИ 2 „Плаћања акцијама“. Измене као резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (ревидиран у априлу 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009 године) и измене које се односе на трансакције плаћања акцијама групе засноване на готовини (ревидиран јуна 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године.)
- Измене ИФРЦ 9 „Поновна процена уграђених деривата“ ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године и МРС 39 „Финансијски инструменти: Признавање и мерење“ – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године);
- ИФРИЦ 18 „Пренос средстава са купаца“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године)
- Свеобухватни оквир за финансијско извештавање 2010. године што представља измену „Оквира за припремање и приказивање финансијских извештаја“ (важи за пренос средстава са купаца примљених на дан или после септембра 2010. године).
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“- неограничено изузеће од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010.године)
- Допуне МРС 24 „Обелодањивање о повезаним лицима“ – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење

31. децембар 2018. године

дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године)

- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: презентација“ – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године)
- Допуне различитих стандарда и тумачења „Побољшање МСФИ (2010)“ резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МРС 1, МРС 27, МРС 34, ИФРИЦ 13) првенствено са намером отклањања неслагања и појашњења формулација у тексту (већина допуна биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године)
- Допуне ИФРИЦ 14 МРС19- Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција. Авансна уплата минималних средстава потребних за финансирање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године).
- ИФРИЦ 19 „Намиривање финансијских обавеза инструментима капитала (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године)
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“-Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. Године.
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивање – Пренос финансијских средстава“ (на снази а годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године).
- Допуне МРС 12 „Порези на добитак“ – Одложени порез: повраћај средстава која су служила за обрачун пореза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године)
- МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештај“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- МСФИ 11 „Заједнички аранжмани (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- МСФИ 12 „Обелодањивање учешћа у другим правним лицима“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 „Консолидовани финансијски извештаји, Заједнички аранжмани и Обелодањивања учешћа у другим правним лицима: Упутство о прелазној примени“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- МРС 27 (ревидиран 2011. године) „Појединачни финансијски извештаји“ (На снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- МРС 28 (ревидиран 2011. године) „Улагања у придружена правна лица и заједничка улагања“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- МСФИ 13 „Мерење фер вредности“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)

31. децембар 2018. године

- Допуна МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ - Државни кредити по каматној стопи нижој од тржишне (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ – Нетирање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- Допуне МРС1 „Презентација финансијских извештаја“ – Презентација ставки осталог укупног резултата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2012. године)
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима“ – Побољшања рачуноводственог обухватања накнада по престанку радног односа (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- Годишња побољшања за период од 2009. до 2011. године издата у мају 2012. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 1, МРС 16, МРС 32, МРС 34) углавном на отклањању неконзистентности и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- ИФРИЦ 20 „Трошкови откривке у производној фази површинских рудника“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 01. јануара 2013. године)
- Допуна МРС 32 „Финансијски инструменти презентације“ - Нетирање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)
- Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ МСФИ 12 „Обелодањивање о учешћима у другим ентитетима“ и МРС 27 „Појединачни финансијски извештаји“ – Изузеће зависних лица из консолидације према МСФИ 10 (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014 године)
- Допуне МРС 36 „Умањење вредности имовине“ – Обелодањивање надокнадивог износа за нефинансијску имовину (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)
- Допуне МРС 39 „Финансијски инструментни признавања и одмеравања – Обнављање деривата и наставак рачуноводства хеџинга (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)
- ИФРС 21 „Дажбине“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)

31. децембар 2018. године

2.1 (б) Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан објављивања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу за пословну годину која се завршава 31. децембра 2017. године:

- МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ и касније допуне, који замењује захтеве МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмеравање“, у вези с класификацијом и одмеравањем финансијске имовине. Стандард елиминише постојеће категорије из МРС 39 – средства која се држе до доспећа, средства расположива за продају и кредити и потраживања. МСФИ 9 је на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године уз дозвољену ранију примену.
- МСФИ 15 „Приходи из уговора са купцима“, који дефинише оквир за признавање прихода. МСФИ 15 замењује МРС 18 „Приходи“, МРС 11 „Уговори о изградњи“, ИФРИЦ 13 „Програми лојалности клијената“ ИФРИЦ 15 „Споразуми за изградњу некретнина“ и ИФРИЦ 18 „Преноси средства од купаца“, МСФИ 15 је на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017. године, уз дозвољену ранију примену.
- Допуне МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“–Рачуноводство стицања учешћа у заједничким пословањима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“ и МРС 38 „Нематеријална имовина“–Тумачење прихватљивих метода амортизације (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“ и МРС 41 „Пољопривреда –индустријске биљке“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Допуне МРС 27 „Појединачни финансијски извештаји“– Метод удела у појединачним финансијским извештајима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ и МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате“ – Продаја или пренос средстава између инвеститора и његових придружених ентитета или заједничких подухвата –(на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима“ – Дефинисани планови накнаде: Доприноси за запослене (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године).
- Годишња побољшања за период од 2010. до 2012. године, која су резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 2, МСФИ 3, МСФИ 8, МСФИ 13, МРС 16, МРС24 и МРС 38) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године)
- Годишња побољшања за период од 2011. до 2013. године, која су резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 13 и МРС 40) ради отклањања

31. децембар 2018. године

неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године)

2.2. Прерачунавање страних валута

(а) Функционална и извештајна валута

Ставке укључене у финансијске извештаје Предузећа се одмеравају и приказују у динарима („РСД“), који представља валуту примарног економског окружења у којем Предузеће послује (функционална валута). Све финансијске информације приказане у РСД су заокружене на најближу хиљаду, осим ако није другачије назначено.

(б) Трансакције и стања

Трансакције у страној валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или вредновања по коме се ставке поново одмеравају. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају године, признају се у билансу успеха.

У складу са одредбама Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени Гласник РС број 114/2006, 119/2009, 9/2009, 4/2010 и 3/2011,95/2014), код састављања финансијских извештаја за 2009. годину Предузеће је одлучило да ефекте обрачунатих курсних разлика по основу потраживања и обавеза у страној валути (само дугорочних у 2009. и 2010. години) не искаже у приходима, односно расходима текућег периода.

2.3. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су иницијално призната по набавној вредности. Накнадно вредновање нематеријалних улагања извршено је по набавној вредности умањеној за исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења. Улагања у интерно генерисана нематеријална улагања су евидентирана као расход периода у коме су настали.

Корисни век нематеријалних улагања је процењен као одређен и неодређен.

Нематеријална улагања са одређеним корисним веком употребе се амортизују у току корисног века трајања и тестирају се на умањење вредности када год се јаве индикатори да нематеријално улагање може да буде обезвређено.

Нематеријална улагања са неодређеним корисним веком употребе се не амортизују, већ се тестирају појединачно на умањење вредности, најмање једном годишње. Процена корисног века употребе се врши годишње са циљем да се провери да ли је претпоставка о неодређеном корисном веку употребе и

31. децембар 2018. године

даље одржива. Уколико није, промена у корисном веку употребе од неодређеног ка одређеном, врши се проспективно.

Добици и губици који проистичу из расходовања или продаје нематеријалних улагања се признају у билансу успеха периода када је нематеријално улагање расходовано, односно продато, и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вредности средства.

2.4. Некретнине, постројења и опрема

Ставке некретнина, постројења и опреме, које испуњавају услове да буду признате као средство, одмеравају се приликом почетног признавања по својој набавној вредности односно, цени коштања.

- ☐ Набавна вредност укључује издатке који се директно приписују набавци средства, што укључује фактурна вредност (укључујући царинске дажбине и ПДВ), све трошкове који се директно приписују довођењу средства на локацију и у стање које је неопходно да би средство могло функционисати на начин на који руководство очекује, иницијалну процену трошкова демонтаже, уклањања средства и обнове подручја на ком је средство лоцирано, као и капитализоване трошкове позајмљивања.

Након почетног признавања као средства, ставке некретнина, постројења и опреме су одмерена по набавној вредности умањеној за исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, уколико је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Друштво у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано одмерити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

- ☐ Добици и губици који проистичу из расходовања или продаје средства се признају у билансу успеха периода када је нематеријално улагање расходовано, односно продато, и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вредности средства.

Земљиште се не амортизује. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се њихова набавна вредност распоредила током њиховог процењеног века трајања.

Корисни век употребе средства се ревидира и по потреби коригује на датум сваког биланса стања.

2.5. Учешћа у капиталу зависних правних лица

Зависна правна лица представљају она правна лица која су под контролом Предузећа, при чему се под контролом подразумева моћ управљања финансијским и пословним политикама правног лица са циљем остварења користи од његовог пословања. Сматра се да контрола постоји када Предузеће поседује, директно или индиректно (преко других зависних правних лица) више од половине права гласа у другом друштву. Учешћа у капиталу зависних правних лица исказана су по првобитној вредности улагања умањеној за евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

31. децембар 2018. године

2.6. Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља

Предузеће класификује стална средства као средства намењена продаји када се њихова књиговодствена вредност може надокнадити превасходно кроз продају, а не даљим коришћењем. Стална средства намењена продаји морају да буду доступна за моменталну продају у свом тренутном стању искључиво под условима који су уобичајени за продаје такве врсте имовине и њихова продаја мора бити врло вероватна.

Стална средства намењена продаји се приказују у износу нижем од књиговодствене и фер вредности умањене за трошкове продаје.

Предузеће не амортизује стална средства док су она класификована као стална средства намењена продаји.

2.7. Умањење вредности нефинансијских средстава

За средства која имају недефинисан корисни век употребе и не подлежу амортизацији, провера да ли је дошло до умањења њихове вредности врши се на годишњем нивоу. За средства која подлежу амортизацији провера да ли је дошло до умањења њихове вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности.

Надокнадива вредност је фер вредност средства умањена за трошкове продаје или вредности у употреби, у зависности која од ових вредности је виша. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину). Нефинансијска средства код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања ефеката умањења вредности.

2.8. Финансијски инструменти

Финансијска средства

Предузеће признаје финансијска средства у свом билансу стања само онда када оно постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска средства престају да се признају када је дошло до истека уговорног права или преноса права на приливе готовине по основу тог средства, и када је Предузеће извршило пренос свих ризика и користи који проистичу из власништва над финансијским средством.

Финансијска средства се иницијално признају по фер вредности увећаној и за директно приписиве трансакционе трошкове (осим у случају када се ради о финансијским средствима која се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, када се трансакциони трошкови третирају као расходи период). Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Предузеће обавезало да ће купити или продати средство.

31. децембар 2018. године

Финансијска средства Предузећа укључују готовину, краткорочне депозите, хартије од вредности којима се тргује, потраживања од купаца и остала потраживања из пословања, дате кредите и позајмице.

Накнадно одмеравање финансијских средстава зависи од њихове класификације. Финансијска средства се класификују у следеће категорије: финансијска средства која се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, зајмови и потраживања. Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши класификацију својих финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

б) Зајмови и потраживања

Зајмови и потраживања представљају недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања која се не котирају ни на једном активном тржишту. Изузетно од општег правила почетног признавања финансијских средстава, краткорочна бескаматна потраживања код којих је ефекат дисконтовања нематеријалан, иницијално се признају по оригиналној фактурној вредности. Након иницијалног признавања, зајмови и потраживања се накнадно одмеравају по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе, умањеној за обезвређење.

У билансу стања Предузећа ова категорија финансијских средстава обухвата потраживања од купаца и друга потраживања из пословања, дате краткорочне позајмице повезаним правним лицима евидентираним у оквиру краткорочних финансијских пласмана.

Потраживања од купаца се евидентирају по фактурној вредности умањеној за исправку вредности обезвређених потраживања. Процена исправке вредности потраживања врши се на основу старосне анализе и историјског искуства, и када наплата целог или дела потраживања више није вероватна. Књиговодствена вредност потраживања умањује се преко исправке вредности, а износ умањења се признаје у билансу успеха у оквиру осталих расхода.

Финансијске обавезе

Предузеће признаје финансијске обавезе у свом билансу стања само онда када оно постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Предузеће испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла. У случају где је постојећа финансијска обавеза замењена другом обавезом према истом повериоцу, али под значајно промењеним условима или уколико су услови код постојеће обавезе значајно измењени, таква замена или промена услова третира се као престанак признавања првобитне обавезе са истовременим признавањем нове обавезе, док се разлика између првобитне и нове вредности обавезе признаје у билансу успеха.

Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вредности, увећаној за директно приписиве трошкове трансакција. Изузетно од општег правила почетног признавања финансијских обавеза, краткорочне бескаматне обавезе код којих је ефекат дисконтовања нематеријалан, иницијално се признају по оригиналној фактурној вредности.

31. децембар 2018. године

Финансијске обавезе Предузећа укључују обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања као и примљене кредите од банака. Финансијске обавезе Предузећа се, у смислу МРС 39, класификују као зајмови и кредити. Руководство врши класификацију својих финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

Обавезе према добављачима и остале краткорочне обавезе из пословања накнадно се вреднују по номиналној (фактурној) вредности.

Обавеза је текућа уколико се очекује да буде измирена у редовном току пословног циклуса Предузећа, односно у периоду до 12 месеци након датума извештавања. Све остале обавезе се класификују као дугорочне.

☐ Међусобно пребијање финансијских инструмената

Финансијска средства и финансијске обавезе се пребијају, а разлика између њихових сума се признаје у билансу стања, ако, и само ако, постоји законом омогућено право да се изврши пребијање признатих износа и постоји намера да се исплата изврши по нето основу, или да се истовремено прода средство и измири обавеза.

Фер вредност финансијских инструмената

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Предузећа представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту утврђује се различитим техникама процене.

☐ 3.9. Залихе

Залихе се вреднују по нижој од набавне вредности, односно цене коштања и нето продајне вредности.

Набавна вредност материјала и робе представља вредност по фактури добављача увећану за транспортне и остале зависне трошкове набавке. Излаз за залихе утврђује се методом просечне пондерисане набавне цене.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за процењене варијабилне трошкове продаје.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха материјала и робе у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност.

31. децембар 2018. године

2.10. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти обухватају: новац у благајни, депозите по виђењу код банака, друга краткорочна високо ликвидна улагања са првобитним роком доспећа до три месеца или краће и прекорачења по текућем рачуну. Прекорачења по текућем рачуну укључена су у обавезе по кредитима у оквиру краткорочних финансијских обавеза.

2.11. Расподела добити

Расподела добити власницима капитала Предузећа признаје се као обавеза у периоду у коме су власници капитала Предузећа одобрили расподелу добити.

2.12. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Резервисања

Резервисања се признају у износима који представљају најбољу процену издатака захтеваних да се измири садашња обавеза на датум биланса стања. Трошак резервисања се признаје у расходима периода.

Када је ефекат временске вредности новца значајан, износ резервисања је садашња вредност очекиваних издатака захтеваних да се обавеза измири, добијен дисконтовањем помоћу стопе пре пореза која одражава текуће тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за обавезу.

Резервисања се поново разматрају на сваки датум биланса стања и коригују ради одражавања најбоље текуће процене. Када више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити захтеван, резервисање се укида у корист биланса успеха текуће године.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извештајима. Потенцијалне обавезе се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Предузеће не признаје потенцијална средства у финансијским извештајима. Потенцијална средства се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, уколико је прилив економских користи вероватан.

31. децембар 2018. године

2.13. Закупи

Предузеће као закупца

Финансијски закуп

Закуп се класификује као финансијски закуп ако се њим суштински преносе на закупца сви ризици и користи повезани са власништвом. Финансијски закуп се капитализује на почетку закупа по вредности нижој од фер вредности закупљеног средства и садашње вредности минималних плаћања закупнине. Свака закупнина се распоређује на обавезе и финансијске расходе како би се постигла константна периодична каматна стопа на преостали износ обавезе. Финансијски расходи се признају у билансу успеха периода на који се односе. Закупљена средства на бази финансијског закупа амортизују се у току периода краћег од корисног века трајања средства или периода закупа.

Оперативни закуп

Закуп се класификује као оперативни закуп ако закуподавац суштински задржава све ризике и користи повезане са власништвом. Плаћања извршена по основу оперативног закупа исказују се на терет биланса успеха на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

Предузеће као закуподавац

Финансијски закуп

Када се средства дају у закуп по основу финансијског закупа, нето инвестиција у закуп се признаје као потраживање. Разлика између будуће и садашње вредности потраживања се исказује као незарађени финансијски приход.

Приход од закупа се признаје у току периода трајања закупа применом методе нето улагања, која одражава константну периодичну стопу повраћаја.

Оперативни закуп

Када је средство дато у оперативни закуп, такво средство се исказује у билансу стања зависно од врсте средства.

Приход од закупнине признаје се на пропорционалној основи у току периода трајања закупа.

2.14. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза за период обухватају текући и одложени порез. Порез се признаје у билансу успеха, осим до висине која се односи на ставке које су директно признате у капиталу. У том случају порез се такође признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Предузеће послује и остварује опорезиву добит. Руководство

31. децембар 2018. године

периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

Одложени порез на добит се укалкулисава у пуном износу, коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у финансијским извештајима. Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама и закону које су на снази до датума биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

- ☒ Одложено пореско средство се признаје до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

2.15. Примања запослених

(а) Доприноси за обавезно социјално осигурање

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Предузеће је такође, обавезно да од бруто зарада запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Када су доприноси једном уплаћени, Предузеће нема никаквих даљих обавеза у погледу плаћања. Доприноси на терет послодавца и на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

(б) Отпремнине и јубиларне награде

- ☒ Предузеће обезбеђује отпремнине приликом одласка у пензију и јубиларне награде. Право на ове накнаде је условљено остајањем запосленог лица у предузећу до старосне границе одређене за пензионисање и до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови за поменуте накнаде се акумулирају током периода трајања запослења.

2.16. Признавање прихода

Предузеће признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити и када је вероватно да ће у будућности Предузеће имати прилив економских користи. Приход се признаје у висини фер вредности примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Предузећа. Приход се исказује без ПДВ-а, повраћаја робе, рабата и попушта.

(а) Приход од продаје производа и робе

Приходи од продаје производа се признају када су суштински сви ризици и користи од власништва над производима прешли на купца, што се уобичајено дешава приликом испоруке производа.

31. децембар 2018. године

Сматра се да приликом продаје није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок плаћања од 20 дана, што је у складу са тржишном праксом.

(б) Приход од продаје услуга

Предузеће продаје услуге комуналне делатности. Ове услуге се пружају на бази утрошеног времена и материјала, или путем уговора са фиксном ценом, са уобичајено дефинисаним уговореним условима.

○ Приход од уговора на бази утрошеног времена и материјала, признаје се по уговореним накнадама с обзиром да су утрошени радни сати и да су настали директни трошкови. За уговоре на бази утрошка материјала стање довршености се одмерава на бази насталих трошкова материјала као проценат од укупних трошкова који треба да настану.

Приход од уговора са фиксном ценом признаје се по методу степена завршености. Према овом методу, приход се генерално признаје на основу извршених услуга до датог датума, утврђених као проценат у односу на укупне услуге које треба да се пруже.

Приход од уговора са фиксном ценом за извршене услуге генерално се признаје у периоду када су услуге извршене, коришћењем пропорционалне основе током трајања уговора.

(ц) Приход од камата

Приход од камата потиче од камата на депонована средства код банака, као и на затезне камате које се обрачунавају купцима који касне у извршавању својих обавеза, у складу са уговорним одредбама. Приходи од камата се признају у периоду у коме је Предузеће стекло право да прими камату.

○ д) Приход од закупнина

Приход од закупнина потиче од давања средстава у закуп закуп и обрачунава се на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

2.17. Обелодањивање односа са повезаним лицима

За сврхе ових финансијских извештаја, правна лица се третирају као повезана уколико једно правно лице има могућност контролисања другог правног лица или врши значајан утицај на финансијске и пословне одлуке другог лица, што је дефинисано у МРС 24 "Обелодањивање повезаних страна".

Односи између Предузећа и његових повезаних правних лица регулисани су на уговорној основи и по тржишним условима. Стања потраживања и обавеза на дан извештавања, као и трансакције у току извештајних периода настале са повезаним правним лицима посебно се обелодањују.

31. децембар 2018. године

3. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ

3.1. Фактори финансијског ризика

Пословање Предузећа је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик, кредитни ризик и ризик ликвидности. Управљање ризицима у Предузећу је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Предузећа сведу на минимум. Управљање ризицима обавља финансијска служба Предузећа у складу са политикама одобреним од стране Надзорног одбора.

(а) Кредитни ризик

- ☐ Кредитни ризик је ризик финансијског губитка за Предузеће ако друга уговорна страна у финансијском инструменту не испуни своје уговорне обавезе. Кредитни ризик превасходно проистиче по основу потраживања из пословања.

(б) Ризик ликвидности

Ризик ликвидности је ризик да ће Предузеће бити суочено са потешкоћама у измиривању својих финансијских обавеза. Предузеће управља својом ликвидношћу са циљем да, колико је то могуће, увек има довољно средстава да измири своје доспеле обавезе, без неприхватљивих губитака и угрожавања своје репутације.

Планирање новчаног тока врши се на нивоу пословних активности Предузећа и збирно за Предузеће као целину. Финансије Предузећа надзиру планирање ликвидности у погледу захтева Предузећа да би се обезбедило да Предузеће увек има довољно готовине да подмири пословне потребе као и да има слободног простора у својим неповученим кредитним аранжманима.

- ☐ Евентуални вишак готовине пословних активности изнад салда захтеваних обртних средстава, улаже се у самостојне текуће рачуне, орочене депозите или хартије од вредности за трговање, бирајући инструменте са одговарајућим доспећима или са довољном ликвидношћу која обезбеђује довољан простор какав је одређен горе наведеним планом.

3.2. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Предузеће задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би власницима капитала обезбедило повраћај, а користи осталим заинтересованим странама, као и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

31. децембар 2018. године

Да би очувало односно кориговало структуру капитала, Предузеће може да изврши корекцију исплата добити, врати капитал власницима капитала, повећа капитал, или, пак, може да прода средства како би смањила дугове.

Предузеће прати капитал на основу коефицијента задужености. Овај коефицијент се израчунава из односа нето дуговања Предузећа и његовог укупног капитала. Нето дуговање се добија када се укупни кредити (укључујући краткорочне и дугорочне, као што је приказано у билансу стања) умање за готовину и готовинске еквиваленте. Укупни капитал се добија када се на капитал, исказан у билансу стања, дода нето дуговање.

На дан 31. децембра 2018. и 2017. године коефицијент задужености Предузећа био је као што следи:

	2018.	2017
Обавезе по кредитима-Укупно	332.234	343.985
Минус: готовина и готовински еквиваленти	37.556	13.124
Нето дуговања	<u>294.678</u>	<u>330.861</u>
Сопствени капитал	<u>1.269.206</u>	<u>1.204.968</u>
Капитал-укупно	<u>1.563.884</u>	<u>1.535.829</u>
Коефицијент задужености	<u>0,19</u>	<u>0,22</u>

4. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА

Рачуноводствене процене и просуђивања се континуирано вреднују и заснивају се на историјском искуству и другим факторима, укључујући очекивања будућих догађаја за које се верује да ће у датим околностима бити разумна.

1. Кључне рачуноводствене процене и претпоставке

Предузеће прави процене и претпоставке које се односе на будућност. Резултирајуће рачуноводствене процене ће, по дефиницији, ретко бити једнаке оствареним резултатима.

Обезвређење нефинансијске имовине

На дан извештавања, руководство Предузећа анализира вредности по којима су приказана нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрема Предузећа.

Уколико постоји индикација да је неко средство обезвређено, надокнадив износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процењен као нижи од вредности по којој је то средство приказано, постојећа вредност тог средства се умањује до висине надокнадиве вредности. Разматрање обезвређења захтева од руководства субјективно просуђивање у погледу токова готовине, стопа раста и дисконтних стопа за јединице које генеришу токове готовине, а које су предмет разматрања.

31. децембар 2018. године

Резервисање по основу судских спорова

Предузеће је укључено у већи број судских спорова који проистичу из његовог свакодневног пословања и односе се на комерцијална питања, као и питања која се тичу радних односа, а која се решавају или разматрају у току регуларног пословања. Предузеће рутински процењује вероватноћу негативних исхода ових питања, као и износе вероватних или разумних процена губитака. Потребно резервисање се може променити у будућности због нових догађаја или добијања нових информација. Питања која су или потенцијалне обавезе или не задовољавају критеријуме за резервисање се обелодањују, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Одложена пореска средства

- ☐ Одложена пореска средства признају се на све неискоришћене пореске кредите до мере до које је извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се неискоришћени порески кредити могу искористити. Значајна процена од стране руководства Предузећа је неопходна да би се утврдио износ одложених пореских средстава која се могу признати, на основу периода настанка и висине будућих опорезивих добитака и стратегије планирања пореске политике.

Корисни век употребе нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме

Нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрема се амортизују током њиховог корисног века употребе. Корисни век употребе се заснива на процени дужине периода у коме ће средство генерисати приходе. Процену периодично врши Руководство Предузећа и врши одговарајуће измене, уколико се за тим јави потреба. Промене у проценама могу да доведу до значајних промена у садашњој вредности и износима који су евидентирани у билансу успеха у одређеним периодима.

31. децембар 2018. године

5. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	Остала нематери јална улагања	Лиценце софтвер и остала права	Аванси	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ				
1. јануар 2017. године	10.502	21.478		31.980
Набавке				
Активирања				
Отуђена и расходована				
Стање на дан				
31. децембар 2017. године	10.502	21.478		31.980
Набавке		539		539
Активирања				
Средства примљена без набавке				
Отуђена и расходована				
Стање на дан				
31. децембар 2018. године	10.502	22.017		32.519
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ				
1. јануара 2017. године	9.485	19.242		28.727
Амортизација	1.017	771		1.788
Отуђена и расходована				
Стање на дан				
31. децембра 2017. године	10.502	20.013		30.515
Амортизација		603		603
Отуђења и расходања				
Стање на дан				
31. децембра 2018. године	10.502	20.616		31.118
- 31. децембра 2017. године	0	1.465		1.465
- 31. децембра 2018. године	0	1.401		1.401

31. децембар 2018. године

6. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Остала основна средства	НПО у припреми	Аванси	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ							
Стање на дан							
1. јануара 2017. године	33.295	2.962.503	678.299	533	38.497	1.063	3.714.190
Набавке		8.104	118.151		5.522	8.877	140.654
Пренос са НПО у припреми							
Капитал							
Пренос сталне имовине намењене продаји							
Отуђења и расходања			1.662				1.662
Стање на дан							
31. децембра 2017. године	33.295	2.970.607	794.788	533	44.019	9.940	3.853.182
Набавке		30.569	69.808		988	-6.177	95.188
Пренос са НПО у припреми							
Пренос на сталну имовину намењену продаји							
Отуђења и расходања			29.079		23.978	2.700	55.757
Стање на дан							
31. децембра 2018. године	33.295	3.001.176	835.517	533	21.029	1.063	3.892.613
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ							
Стање на дан							
1. јануара 2017. године		2.071.069	513.999	531			2.585.599
Амортизација		72.045	39.842	2			111.889
Пренос на сталну имовину намењену продаји							
Отуђење и расходање			1.596				1.596
Стање на дан							
31. децембра 2017. године		2.143.114	552.245	533			2.695.892
Амортизација		63.075	53.481				116.556
Пренос на сталну имовину намењену продаји							
Отуђења и расходања			28.561				28.561
Стање на дан							
31. децембра 2018. године		2.206.189	577.165	533			2.783.887
НЕОТПИСАНА ВРЕДНОСТ:							
- 01. јануара 2017. године	33.295	891.434	164.301	2	38.497	1.063	1.128.592
- 31. децембра 2017. године	33.295	827.493	242.544	0	44.019	9.940	1.157.291
- 31. децембра 2018. године	33.295	794.987	258.352	0	21.029	1.063	1.108.726

31. децембар 2018. године

7. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

а) Учешћа у капиталу

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Учешће у капиталу зависних правних лица	-	-
Стање на дан 31. децембар	-	-
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Остали дугорони финансијски пласмани	303.228	278.400
Стање на дан 31. децембар	<u>303.228</u>	<u>278.400</u>

Билансна позиција Остали дугорочни финансијски пласмани односи се на улагања везана за изградњу мини акумулације „Модри Камен“ у складу са Уговором Града Ниша и Општине Бабушница

8. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Остала дугорочна потраживања	30.614	40.143
Стање на дан 31. децембар	<u>30.614</u>	<u>40.143</u>

Остала дугорочна потраживања се односе на потраживања од купаца који су склопили „Уговоре о наплати потраживања“ чије доспевање почиње од 2019 године.

31. децембар 2018. године

9. ЗАЛИХЕ

	2018.	2017.
Материјал	141.318	147.194
Резервни делови	23.858	23.183
Алат и инвентар	36.979	31.706
Недовршена производња	1.725	1.757
Роба	148	175
Дати аванси за залихе и услуге	1.137	668
Минус: Исправка вредности	34.814	30.540
Стање на дан 31. децембра	170.351	174.143

10. ПОТРАЖИВАЊА

	2018.	2017.
Потраживања по основу продаје	1.604.668	1.628.490
Друга потраживања	22.795	16.063
Минус: исправка вредности	1.269.360	1.272.382
Стање на дан 31. децембра	358.103	372.171

Промене на рачуну исправке вредности потраживања су:

	2018.	2017.
Стање на дан 1. јануара	1.272.382	1.349.102
Додатна исправка вредности	3.022	76.720
Стање на дан 31. децембра	1.269.360	1.272.382

Формирање и укидање исправке вредности потраживања исказује се у оквиру „Прихода и расхода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха. Извршена је исправка вредности потраживања старијих од 60 дана сходно члану бр. 55 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама ЈКП „Наиссус“ Ниш бр.1051/1-3 од 28.02.2007 године.

Категорије унутар позиција потраживања не садрже обезвређена средства.

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је фер вредност сваке појединачне категорије горе наведених потраживања.

31. децембар 2018. године

11. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	2018.	2017.
Краткорочни кредити и пласмани	7.000	0
Исправка вредности краткорочних пласмана	5.000	
Стање на дан 31. децембра	2.000	0

Остали краткорочни финансијски пласмани се односе на средства позајмице ЈКП „Тржница“.

12. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	2018.	2017.
Текући (пословни) рачуни	36.263	10.790
Хартије од вредности	225	379
Благајна	1.068	1.955
Стање на дан 31. децембра	37.556	13.124

13. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	2018.	2017.
Разграничени порез на додату вредност	63	63
Разграничени трошкови по основу обавеза	6.385	4.162
Остала активна временска разграничења	6.163	6.237
Стање на дан 31. децембра	12.611	10.462

31. децембар 2018. године

14. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ

	Основни капитал	Остали капитал	Нераспор еђени добитак	Губитак до висине капитала	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2017.	1.247.553	21.166	45.123	215.049	1.098.793
Повећање			106.175		106.175
Смањење			45.123	45.123	
Стање на дан 31. децембра 2017.	1.247.553	21.166	106.175	169.926	1.204.968
Стање на дан 1. јануара 2018.	1.247.553	21.166	106.175	169.926	1.204.968
Повећање			64.238		64.238
Смањење			106.175	106.175	
Стање на дан 31. децембра 2018.	1.247.553	21.166	64.238	63.751	1.269.206

31. децембар 2018. године

15. ДРУГА РЕЗЕРВИСАЊА

	Судски спорови	Отпремнин е за одлазак у пензију и јубиларне награде	Остала дугорочна резервиса ња	Укупно
Стање на дан				
1. Јануара 2017.	10.626	48.931	12.963	72.521
Додатна резервисања	11.153	35.909		47.062
Ефекат дисконтовања				
Искоришћено у току године		1.618	1.246	2.864
Укидање неискоришћеног износа				
Стање на дан				
31. децембра 2017	21.779	83.222	11.717	116.718
Стање на дан				
1. Јануара 2018.	21.779	83.222	11.717	116.718
Додатна резервисања		48.115		48.115
Ефекат дисконтовања				
Искоришћено у току године	10.979	5.038	4.849	20.866
Укидање неискоришћеног износа				
Стање на дан				
31. децембра 2018	10.800	126.299	6.868	143.967

Отпремнине за одлазак у пензију и јубиларне награде

Резервисања за отпремнине и јубиларне награде се одмеравају по садашњој вредности очекиваних будућих одлива.

Гаранције су издате за отклањање недостатака у гарантном року код вршења делатности изградње водоводне и канализационе мреже.

31. децембар 2018. године

Накнаде запосленима:

	2018.	2017.
Отпремнине	84.929	50.437
Јубиларне награде	41.370	32.785
Стање на дан 31. децембра	<u>126.299</u>	<u>83.222</u>

Основне актуарске претпоставке које су коришћене су:

	2018.	2017.
Дисконтна стопа	10 %	10 %
Будућа повећања зарада	0 %	0 %

16. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	2018.	2017.
Дугорочни кредити у земљи	166.454	186.174
Стање на дан 31.децембра	<u>166.454</u>	<u>186.174</u>

Дугорочне обавезе проистичу из кредита чији је рок отплате до две године. У оквиру ове категорије обухваћена су дуговања по основу више кредитних партија.

17. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	2018.	2017.
Краткорочни кредити и зајмови	165.780	157.807
Остале финансијске краткорочне обавезе		4
Стање на дан 31. децембра	<u>165.780</u>	<u>157.811</u>

У оквиру осталих краткорочних обавеза налази се део дугорочних кредита који доспевају за плаћање у року до годину дана од дана биланса у домаћој валути.

31. децембар 2018. године

18. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	2018.	2017.
Добављачи у земљи	66.729	118.863
Добављачи у иностранству		712
Остале обавезе из пословања	941	1.671
Стање на дан 31. децембра	67.670	121.246

Обавезе према добављачима не носе камату и имају валуту плаћања у распону до 45 дана.

Руководство предузећа сматра да исказана вредност обавеза из пословања одражава фер вредност на дан биланса стања.

19. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	2018.	2017.
Зараде и накнаде зарада бруто	58.640	59.446
Обавезе према запосленима	11.655	19.485
Обавезе према физичким лицима	50	0
Обавезе према члановима надзорног одбора	50	50
Остале обавезе	773	302
Стање на дан 31. децембра	71.168	79.283

Остале обавезе највећим делом обухватају обавезе за допринос за заштиту животне средине. Руководство предузећа сматра да исказана вредност осталих краткорочних обавеза одговара њиховој фер вредности на дан биланса стања.

31. децембар 2018. године

20. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	2018.	2017.
<i>Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода:</i>		
Обавезе за порез на додату вредност	6.905	917
Обавезе за остале порезе и доприносе	5.765	13.566
Свега	12.670	14.483
<i>Пасивна временска разграничења:</i>		
Унапред обрачунати трошкови		100
Обрачунати приходи будућег периода		0
Одложени приходи и примљене донације	192.327	216.265
Остала пасивна временска разграничења		1.479
Свега	192.327	217.844
Стање на дан 31. децембра	204.997	232.327

21. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добитак

Главне компоненте пореског расхода и прихода за 2018. и 2017. годину су следеће:

	2018.	2017.
Порески расход периода	12.748	17.694
Одложени порески расход периода	12.408	725
Одложени порески приход периода		
За годину	340	16.969

б) Одложена пореска средства и обавезе

Промене на рачуну одложена пореска средства и обавезе у току године биле су као што следи:

31. децембар 2018. године

Одложена пореска средства:	Убрзана пореска амортизација
Стање на дан 1. јануара 2017. године	54.740
У корист биланса успеха	671
Стање на дан 31. децембра 2017. године	55.411
На терет биланса успеха	12.359
Стање на дан 31. децембра 2018. године	67.770

22. УСАГЛАШАВАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

Предузеће је извршило усаглашавање потраживања и обавеза са стањем на дан 31.12.2018. Проценат усаглашених потраживања и обавеза прелази 70% укупних потраживања и обавеза.

23. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	2018.	2017.
Приходи од продаје робе	11	-
Приходи од продаје производа и услуга	1.328.311	1.342.011
Приходи од донација	23.939	29.051
Други пословни приходи	5.281	6.007
За годину	1.357.542	1.377.069

Други пословни приходи се односе на приходе од издавања средстава у закуп.

31. децембар 2018. године

ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

24. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ

	2018.	2017.
Набавна вредност продае робе	27	-
За годину	27	-

25. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА

	2018.	2017.
Приходи од активирања учинака и робе	5	6
За годину	5	6

26. ПОВЕЋАЊЕ И СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА

	2018.	2017.
Повећање вредности залиха недовршених и готових производа		1.464
Смањење вредности залиха недовршених и готових производа	33	
За годину смањење/повећање	33	1.464

27. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	2018.	2017.
Трошкови материјала за израду	80.862	71.496
Трошкови осталог материјала (режијског)	9.482	8.795
Трошкови резервних делова	2.498	2.287
Трошкови отписа алата и инвентара	6.015	3.102
За годину	98.857	85.680

31. децембар 2018. године

28. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ

	2018.	2017.
Трошкови горива	34.942	34.615
Трошкови енергије	77.139	85.531
За годину	112.081	120.146

29. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И
ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	2018.	2017.
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	601.827	596.089
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде на терет послодавца	108.254	107.582
Трошкови накнада по уговору о делу	976	0
Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	949	949
Остали лични расходи и накнаде	54.707	56.243
За годину	766.713	760.863

30. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	2018.	2017.
Трошкови услуга на изради учинка	6.136	23.998
Трошкови услуга одржавања	24.571	31.743
Трошкови закупнина	560	935
Трошкови транспортних услуга	7.087	8.005
Трошкови рекламе и пропаганде	2.489	2.848
Трошкови закупнина	1.800	899
Трошкови осталих услуга	22.146	21.152
За годину	64.789	89.580

31. децембар 2018. године

31. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ

	2018.	2017.
Трошкови амортизације нематеријалних улагања	603	1.789
Трошкови амортизације некретнине, постројења и опреме	116.554	111.889
За годину	<u>117.157</u>	<u>113.678</u>

32. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА

	2018.	2017.
Резервисања за накнаде и друге бенифиције запослених	48.115	35.909
Остала резервисања		11.153
За годину	<u>48.115</u>	<u>47.062</u>

Резервисања за накнаде и друге бенифиције запослених се односе на резервисања за отпремнине и јубиларне награде. Остала резервисања се односе на резервисања за судске спорове.

33. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	2018.	2017.
Трошкови непроизводних услуга	3.553	4.666
Трошкови репрезентације	1.594	1.996
Трошкови премије осигурања	6.874	6.215
Трошкови платног промета	27.401	28.574
Трошкови чланарина	803	1.186
Трошкови пореза	10.843	6.201
Остали нематеријални трошкови	<u>58.001</u>	<u>60.628</u>
За годину	<u>109.069</u>	<u>109.466</u>

31. децембар 2018. године

34. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	2018.	2017.
Приходи од камата	64.008	62.092
Позитивне курсне разлике	1.978	14.388
Остали финансијски приходи		
За годину	65.986	76.480

35. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	2018.	2017.
Расходи камата	10.584	16.459
Негативне курсне разлике	1.141	394
Остали финансијски расходи	17.718	36.177
За годину	29.443	53.030

36. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ
ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО
ФЕР ВРЕНОСТИ КРОЗ БИЛАНС СТАЊА

	2018.	2017.
Приходи од усклађивања вредности потраживања	70.003	97.230
За годину	70.003	97.230

37. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ
ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО
ФЕР ВРЕНОСТИ КРОЗ БИЛАНС СТАЊА

	2018.	2017.
Обезвређивање дугорочних финан. пласмана	5.044	
Обезвређивање потраживања и кратакорочних финансијских пласмана	71.346	43.896
За годину	76.390	43.896

31. децембар 2018. године

38. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	2018.	2017.
Приходи од смањења обавеза	85	
Приходи од укидања дугорочних резервисања	15.887	1.302
Остали приходи	2.608	1.994
Вишкови	0	0
За годину	18.580	3.296

39. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	2018.	2017.
Губици по основу расходања	519	
Расходи по основу директних отписа	11.502	65
Расходи по основу расходања	1.683	2.018
Накнаде штета другим лицима	1.175	283
Казне и прекршаји	7	215
Судски спорови	1.794	1.508
Остали расходи	10.047	5.323
Обезвређивање материјалних улагања	0	0
За годину	26.727	9.412

40. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Законом о порезу на добит правних лица у члану 61б прописано је да се Република, аутномна покрајина, односно јединица локалне самоуправе не сматрају правним лицима за сврху примене чл. од 59 до 61 овог Закона. У том смислу ЈКП Наиссус нема трансакције са повезним лицима.

41. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

У оквиру ванбилансне активе и пасиве исказана су средства која нису власништво Предузећа. У складу са Законом о јавној својини и Законом о планирању и изградњи, а на основу решења РГЗСКН, земљиште вредности 4.554 хиљада је искњижено из пословних књига и приказано на ванбилансној позицији узроковано уписом Града Ниша као власника и корисника.

31. децембар 2018. године

42. КОРЕКТИВНИ ДОГАЂАЈИ ПОСЛЕ ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Финансијски извештаји су достављени за одобрење са датумом 31.01.2019. године. У складу са тим извршена је корекција исправке вредности потраживања у износу од 10.700 хиљаде. Коригован је износ исправке потраживања за износ наплаћених потраживања која су на дан 31.12.2018. била исказана као потраживања старија од 60 дана у складу са Правилником о рачуноводству.

43. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Званични девизни курсеви Народне Банке Србије, коришћени за прерачун девизних позиција на дан 31. децембра 2018. године и 31. децембра 2017. године у функционалну валуту (РСД), за поједине стране валуте су:

	У РСД	
	31.12.2018.	31.12.2017.
EUR	118,1946	118,4727

